

PROGRAM STUDIÓW DLA JEDNOLITYCH MAGISTERSKICH
KIERUNEK: FIZJOTERAPIA (profil praktyczny)
obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021

Spis treści:

I.	Informacje podstawowe.....	2
II.	Efekty uczenia się.....	7
	1. Charakterystyka efektów uczenia się.....	7
	2. Kierunkowe efekty uczenia wraz z odniesieniem do Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	8
	3. Szczegółowy opis programu studiów.....	26
	3.1. Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla programu kształcenia.....	26
III.	Ramowy program studiów stacjonarnych.....	31
	1. Elementy programu studiów – grupy zajęć.....	31
	2. Ramowy program studiów.....	32
	2.1. Ramowy program studiów stacjonarnych.....	32
IV.	Plan studiów.....	32
	1. Plan studiów stacjonarnych.....	32
V.	Praktyki zawodowe.....	44
	1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk.....	44
	2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych.....	44
	3. Cele i program praktyk zawodowych.....	45
	4. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych.....	46
VI.	Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych.....	47
	1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych.....	47

I. Informacje podstawowe

1. **Jednostka prowadząca studia:** Wydział Nauk o Zdrowiu
2. **Poziom kształcenia:** jednolite magisterskie
3. **Profil kształcenia:** praktyczny
4. **Forma studiów:** stacjonarne
5. **Liczba semestrów:** 10
6. **Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** magister kierunku Fizjoterapia.
7. **Łączna liczba punktów ECTS:** 300,0 na studiach stacjonarnych

Studia stacjonarne jednolite magisterskie na kierunku Fizjoterapia trwać będą 10 semestrów. Program nauczania obejmuje liczbę godzin zajęć teoretycznych (wykłady, seminaria, ćwiczenia) - **3700** godzin - w tym **50** godzin metodologii badań naukowych i **120** godzin dla przedmiotów do wyboru, **1560** godzin praktyk zawodowych, co łącznie stanowi liczbę **5260** godzin.

Do uzyskania kwalifikacji student zobowiązany jest uzyskać nie mniej niż 300 ECTS. Opracowany program kształcenia zakłada uzyskanie przez absolwenta łącznie **300,0** ECTS. Zostało to określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik Nr 7 **STANDARD KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU FIZJOTERAPEUTY** (Dz. U. 2019, poz.1573.)

8. Wymagania wstępne

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia jednolite magisterskie na kierunku Fizjoterapia, musi spełniać warunki rekrutacji określone stosowną uchwałą Senatu PWSiP oraz posiadać świadectwo dojrzałości.

9. Obszar kształcenia:

Lp.	Dziedzina/dyscyplina naukowa	Procentowy udział w odniesieniu do efektów uczenia się
1.	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	85,12 %
1.1.	Dyscyplina: nauki medyczne	68,57 %
1.2.	Dyscyplina: nauki o zdrowiu	15,24 %
1.3.	Dyscyplina: nauki farmaceutyczne	1,31 %
2.	Dziedzina nauk społecznych	11,79 %
3.	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	2,63 %
4.	Dziedzina nauk humanistycznych	0,48 %

Podstawową dziedziną kształcenia realizowanego na studiach jednolitych magisterskich są nauki medyczne i nauki o zdrowiu

Uzyskanie kwalifikacji jest uzależnione od zdobycia kompetencji w innych dziedzinach, takich jak: umiejętności językowe oraz kompetencje „miękkie” w zakresie ww. dyscyplin. Oprócz tego przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej wymaga posiadania podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu metodologii badań naukowych. Student po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra po ukończeniu studiów może przystąpić do Państwowego Egzaminu Fizjoterapeuty.

Fizjoterapia zostaje przypisana do Dziedziny obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, a dyscypliną wiodącą są nauki medyczne.

Jest to nauka o metodach leczenia środkami naturalnymi, opartymi na różnych formach energii fizycznej, występującej w środowisku człowieka, takich jak: ruch, bodźce termiczne, kinetyczne, mechaniczne, elektryczne, świetlne oraz chemiczne. Fizjoterapia należy do dynamicznie rozwijających się obszarów współczesnej medycyny. Według definicji Światowej Konfederacji Fizjoterapii (World Confederation for Physical Therapy – WCPT) „Fizjoterapia” oznacza świadczenie usług wobec jednostek lub populacji osób, mających na celu rozwijanie, utrzymywanie i przywracanie im maksymalnych zdolności ruchowych

i funkcjonalnych. Usługi te mogą być świadczone tylko przez fizjoterapeutę lub pod jego kierunkiem i nadzorem. WCPT jasno określa, że w ramach swoich usług fizjoterapeuta posiada kompetencje do badania, oceniania, ewaluacji, diagnozy funkcjonalnej, prognozy, programowania postępowania, a także przeprowadzenia powtórnej oceny pacjenta na potrzeby prowadzonego procesu terapeutycznego.

Fizjoterapeuta jest specjalistą do spraw zdrowia obok takich zawodów jak: lekarz, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, diagnosta laboratoryjny, farmaceuta, dietetyk i in.

10. Ogólne cele kształcenia

Celem kształcenia na kierunku Fizjoterapia jest przygotowanie zawodowe o szerokiej i wszechstronnej wiedzy oraz umiejętnościach niezbędnych do kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności, jak i wydolności osobom w różnym wieku, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób bądź urazów, a także posiadających uprawnienia do zatrudnienia we wszystkich obszarach współczesnej Fizjoterapii.

Absolwent jednolitych studiów magisterskich na kierunku Fizjoterapia może kontynuować kształcenie w ramach:

- studiów doktoranckich
- kształcenia podyplomowego z zakresu fizjoterapii – szkolenia specjalizacyjne, kursy, szkolenia.

11. Związek programu studiów z misją i strategią PWSiP

Program na kierunku Fizjoterapia – jednolite studia magisterskie jest spójny z misją oraz strategią Uczelni uchwalonych przez Senat PWSiP w Łomży 12/2018 z dnia 15 marca 2018 r. Przyjęty praktyczny profil studiów oraz determinowany nim program zajęć, służyć mają realizacji podstawowego założenia leżącego u podstaw misji Uczelni, którym jest kształcenie praktyków.

„Upraktycznienie” programów studiów odbywać się będzie poprzez uwzględnienie odpowiednich treści programowych, jak i form kształcenia.

Kształcenie będzie odbywało się w różnych, dostosowanych do potrzeb formach studiów (wykłady, seminaria, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe) w oparciu o kadre specjalistów posiadających doświadczenia praktyczne, we współpracy z zakładami opieki zdrowotnej, z którymi uczelnia ma podpisane stosowne umowy na kształcenie

praktyczne (Szpital Wojewódzki w Łomży, Centrum Rehabilitacji pw. Św. Rocha Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Łomży, PKPS Zarząd Okręgowy - Dom Pomocy Społecznej w Łomży, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży, Centrum Rehabilitacji „Medicor” w Łomży, Gabinet masażu leczniczego JOKAMED w Łomży).

Zakres umiejętności praktycznych ustalany jest z uwzględnieniem opinii przedstawicieli potencjalnych pracodawców (reprezentujących przede wszystkim podmioty administracji publicznej). Praktyczny program kształcenia, osiągany jest także poprzez obrane metody weryfikacji efektów kształcenia.

Kształcenie na kierunku Fizjoterapia daje podstawy do zapewnienia wszechstronnej edukacji zawodowej studentów, umożliwiające zdobycie wysokich kompetencji zawodowych, profesjonalizmu w działaniu praktycznym, co stanowi atrybut podczas zatrudniania absolwentów zarówno na rynku lokalnym, w kraju, jak i za granicą.

Kierunek Fizjoterapia wpisuje się więc w sformułowane w opracowanej „Strategii i misji PWSiP w Łomży 2012-2020” (*Uchwała Senatu nr 12/2018 z 15.03.2018*) cele związane z praktycznym i profesjonalnym kształceniem.

Wskazane powyżej założenia kształcenia, wpisują się w ustalone cele strategiczne PWSiP w Łomży, którymi są w szczególności:

- skupianie wybitnych specjalistów posiadających wiedzę naukową i doświadczenie praktyczne, którzy nastawieni są na praktyczne i przyjazne kształcenie studentów oraz na podejmowanie działań na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego;
- doskonalenie i stała adaptacja oferty dydaktycznej do zmieniających się potrzeb edukacyjnych, w tym „upraktycznienie” kierunków studiów;
- włączenie praktyków w proces kształcenia studentów oraz tworzenie sieci instytucji stwarzających studentom odbywanie praktyk i staży.

Wysoką jakość kształcenia na kierunku Fizjoterapia gwarantuje współpraca naukowo – dydaktyczna (w ramach podpisanych porozumień) z:

- Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku (od roku 2004)
- Akademią Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie (od roku 2006)

Profil Praktyczny

1. Znaczącą część studiów stanowi nabywanie umiejętności praktycznych podczas kształcenia praktycznego w zakładach opieki zdrowotnej, gabinetach fizykoterapii i kinezyterapii, które stanowią miejsca pracy fizjoterapeuty.
2. Umożliwienie absolwentom zdobycia przygotowania zawodowego poprzez uzyskanie wiedzy i zdobycie umiejętności niezbędnych do kształtowania, podtrzymywania i przywracania sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób bądź urazów.
3. Umożliwienie absolwentom zdobycia wiedzy z zakresu teorii, metodyki i praktyki zawodowej oraz umiejętności wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu, kinezyterapii oraz podstawowych zabiegów terapii manualnej oraz stosowania zaopatrzenia ortopedycznego.
4. Znaczna część studiów, tj. kształcenie praktyczne umożliwia zdobycie kwalifikacji zawodowych opisujących zbiory niezbędnych umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych, odpowiadających zadaniom zawodowym i kwalifikacjom wyodrębnionym w tym zawodzie i gwarantującym jakość wykonywania zawodu fizjoterapeuty.
5. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatnie do prowadzonych zajęć. Kształcenie zawodowe obejmuje kształcenie i doskonalenie umiejętności niezbędnych do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

12. Konsultacje dotyczące programu studiów

Przed rozpoczęciem procedury związanej z przygotowywaniem niniejszego programu dokonano szczegółowej analizy opinii studentów, kadry dydaktycznej oraz interesariuszy zewnętrznych.

W najbliższej okolicy kształcenie na kierunku Fizjoterapii jest realizowane w Uczelniach Wyższych w Białymstoku (90km), Olsztynie (146km) i Warszawie (142km). Z danych uzyskanych z Biura Rekrutacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (najbliżej położonej Uczelni kształcącej na kierunku Fizjoterapia) wynika, że w latach 2010-2016

(corocznie) chętnych na Fizjoterapię było blisko 5,5 kandydatów na 1 miejsce (limit przyjęć 100).

Z analizy wynika, że kierunek Fizjoterapia znajduje się na jednym z pierwszych miejsc kierunków medycznych, tuż po Kierunku Lekarskim i Pielęgniarstwie. Przeprowadzona ankieta wśród studentów obecnego II i III roku kierunku Fizjoterapia potwierdziła, że są oni zainteresowani kształceniem na jednolitych studiach magisterskich.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania oraz weryfikacji zakładanych efektów uczenia się

Interesariusze wewnętrzni na poziomie Wydziału Nauk o Zdrowiu Kierunku Fizjoterapia brali udział w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się na kilku poziomach. Po pierwsze w ramach prac Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia i zebrania pracowników. Wśród studentów przeprowadzono sondaż diagnostyczny, którego celem było uzyskanie informacji na temat dotychczasowego programu kształcenia, jego wad i zalet.

Z kolei interesariusze zewnętrzni, brali udział w dwojaki sposób. Pierwszy polegał na ich bezpośrednim udziale w procesie tworzenia, dokonywania zmian i precyzowania wszelkich elementów związanych z kształtowaniem programu kształcenia. Drugi zakładał konsultacje z interesariuszami, przeprowadzanymi na poziomie zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych konsultacji. W wyniku tych działań interesariusze brali czynny udział w kształtowaniu zakładanego procesu kształcenia.

II. Efekty uczenia się

1. Charakterystyka efektów uczenia się

Po ukończeniu kierunku Fizjoterapia studia jednolite magisterskie absolwent uzyskuje wykształcenie i przygotowanie zawodowe – zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w ochronie zdrowia – do samodzielnej pracy z osobami chorymi i niepełnosprawnymi, przede wszystkim w zakresie stosowania czynników naturalnych (fizykalnych) w profilaktyce i w celach leczniczych oraz uprawnienia do podjęcia specjalizacji z zakresu fizjoterapii. Powinien posiadać predyspozycje psychofizyczne do pracy z ludźmi chorymi

i niepełnosprawnymi oraz być na tyle sprawny fizycznie, by móc poprawnie demonstrować i przeprowadzać ćwiczenia fizyczne z tymi osobami. Absolwent powinien uzyskać wiadomości i umiejętności niezbędne do wykonywania badań z zakresu diagnostyki funkcjonalnej, planowania i kontrolowania efektywności procesu rehabilitacji medycznej, prowadzenia badań i włączania się w prace zespołów badawczych, kierowania zespołem terapeutycznym, organizacji i zarządzania placówkami prowadzącymi działalność fizjoterapeutyczną, szkolenia zawodowego w zakresie podstawowych procedur fizjoterapeutycznych i nauczania przedmiotów zawodowych.

W Polsce wykonywanie zawodu Fizjoterapeuty polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych określonych w Art. 4.2. Ustawy z dnia 25 września 2015r. o zawodzie fizjoterapeuty oraz innych niż świadczenia zdrowotne określonych w art. 4.3. Ustawy.

2. Kierunkowe efekty uczenia się wraz z odniesieniem do Polskiej Ramy Kwalifikacji

Deskryptory obszarowe uwzględniane w opisie kierunku

Objaśnienie oznaczeń w symbolach:

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętność

K – kategoria kompetencji społecznych

A lub *P* – określenie profilu (*A* – ogólnoakademicki, *P* – praktyczny)

M – obszar kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol	SZCZEGÓŁOWY OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z PODZIAŁEM NA GRUPY ZAJĘĆ Po ukończeniu studiów Fizjoterapii
	A. BIOMEDYCZNE PODSTAWY FIZJOTERAPII: (anatomia – anatomia prawidłowa, anatomia funkcjonalna, anatomia rentgenowska, anatomia palpacyjna; biologia medyczna; genetyka; biochemia; fizjologia – fizjologia ogólna, fizjologia wysiłku fizycznego, fizjologia bólu, diagnostyka fizjologiczna; farmakologia w fizjoterapii; biofizyka; biomechanika – biomechanika stosowana i ergonomia, biomechanika kliniczna; patologia ogólna; pierwsza pomoc)
	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:
A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu;
A.W2.	rodzaje metod obrazowania, zasady ich przeprowadzania i ich wartość diagnostyczną (zdjęcie RTG, ultrasonografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny);
A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;
A.W4.	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka;
A.W5.	rozwój embrionalny, organogenezę oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka;
A.W6.	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości;
A.W7.	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesów starzenia się oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych chorób;
A.W8.	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka oraz narządów ruchu i narządów zmysłu;
A.W9.	kinezyjologiczne mechanizmy kontroli ruchu i regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego;
A.W10.	metody oceny czynności poszczególnych narządów i układów oraz możliwości ich wykorzystania do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta w różnych obszarach klinicznych;
A.W11.	mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych w ramach różnych chorób i układów człowieka, zasady ich podawania oraz ograniczenia i działania uboczne, a także wpływ

		tych środków na sprawność pacjenta ze względu na konieczność jego uwzględnienia w planowaniu fizjoterapii;
	A.W12.	zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka;
	A.W13.	biomechaniczne zasady statyki ciała oraz czynności ruchowych człowieka zdrowego i chorego;
	A.W14.	zasady ergonomii codziennych czynności człowieka oraz czynności związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy fizjoterapeuty;
	A.W15.	zasady kontroli motorycznej oraz teorie i koncepcje procesu sterowania i regulacji czynności ruchowej;
	A.W16.	podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych;
	A.W17.	mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób;
	A.W18.	metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych;
	A.W19.	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia;
	A.W20.	uwarunkowania genetyczne rozwoju chorób w populacji ludzkiej;
	A.W21.	genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych.
	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
	A.U1.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie;
	A.U2.	palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe;
	A.U3.	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;
	A.U4.	dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;

	A.U5.	przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę;
	A.U6.	przeprowadzić ocenę zdolności wysiłkowej, tolerancji wysiłkowej, poziomu zmęczenia i przetrenowania;
	A.U7.	wykorzystywać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych chorobach;
	A.U8.	oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone;
	A.U9.	oceniać stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji;
	A.U10.	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu;
	A.U11.	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie struktury ciała człowieka;
	A.U12.	ocenić poszczególne cechy motoryczne;
	A.U13.	oceniać sprawność fizyczną i funkcjonalną w oparciu o aktualne testy dla wszystkich grup wiekowych;
	A.U14.	przeprowadzić wywiad i analizować zebrane informacje w zakresie potrzebnym dla prowadzenia fizjoterapii;
	A.U15.	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci.
	B. NAUKI OGÓLNE: (język obcy; psychologia – psychologia ogólna, psychologia kliniczna, psychoterapia, komunikacja kliniczna; socjologia – socjologia ogólna, socjologia niepełnosprawności; pedagogika – pedagogika ogólna, pedagogika specjalna; dydaktyka fizjoterapii; podstawy prawa – prawa własności intelektualnej, prawa medycznego, prawa cywilnego, prawa pracy; zdrowie publiczne; demografia i epidemiologia; ekonomia i system ochrony zdrowia; zarządzanie i marketing; filozofia; bioetyka; historia fizjoterapii; technologie informacyjne; wychowanie fizyczne)	
	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
	B.W1.	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie;
	B.W2.	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;

B.W3.	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;
B.W4.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
B.W5.	podstawowe metody psychoterapii;
B.W6.	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej;
B.W7.	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami;
B.W8.	podstawowe formy i sposoby przekazywania informacji z wykorzystaniem środków dydaktycznych w zakresie nauczania fizjoterapii, prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego;
B.W9.	zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów;
B.W10.	regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej;
B.W11.	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia;
B.W12.	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia;
B.W13.	uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym;
B.W14.	zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej;
B.W15.	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii;
B.W16.	zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną
B.W17.	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności;
B.W18.	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego;

	B.W19.	zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;
	B.W20.	historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów;
	B.W21.	narzędzia informatyczne i statystyczne służące do opracowywania i przedstawiania danych oraz rozwiązywania problemów.
	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
	B.U1.	porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
	B.U2.	dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii;
	B.U3.	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;
	B.U4.	organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;
	B.U5.	przeprowadzić badanie przesiewowe w profilaktyce dysfunkcji i niepełnosprawności;
	B.U6.	oszacować koszt postępowania fizjoterapeutycznego;
	B.U7.	przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;
	B.U8.	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów;
	B.U9.	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych);
	B.U10.	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego;
	B.U11.	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania;

	B.U12.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.
	C. PODSTAWY FIZJOTERAPII: (fizjoterapia ogólna; kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu; kinezyterapia; terapia manualna; medycyna fizykalna – fizykoterapia; balneoklimatologia, odnowa biologiczna; masaż; metody specjalne fizjoterapii – metody reedukacji posturalnej, reedukacji nerwowo-mięśniowej, neurorehabilitacji, terapii neurorozwojowej oraz terapii manualnej; adaptowana aktywność fizyczna, sport osób z niepełnosprawnościami; wyroby medyczne; fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia)	
	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
	C.W1.	pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności;
	C.W2.	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem;
	C.W3.	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;
	C.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych;
	C.W5.	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;
	C.W6.	teoretyczne i metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych;
	C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
	C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
	C.W9.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;
	C.W10.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;
	C.W11.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;
	C.W12.	regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze

		aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami;
	C.W13.	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością;
	C.W14.	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi;
	C.W15.	regulacje dotyczące wykazu wyrobów medycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 784, z późn. zm.);
	C.W16.	wskazania i przeciwwskazania do zastosowania wyrobów medycznych;
	C.W17.	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką;
	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
	C.U1.	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;
	C.U2.	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;
	C.U3.	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych;
	C.U4.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem – w celu stymulowania prawidłowego rozwoju;
	C.U5.	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;
	C.U6.	dobierać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego;
	C.U7.	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania

		poszczególnych ćwiczeń;
	C.U8.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
	C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
	C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
	C.U11.	zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;
	C.U12.	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;
	C.U13.	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej;
	C.U14.	poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym w zakresie samodzielnego przemieszczania się i pokonywania przeszkód terenowych na wózku aktywnym;
	C.U15.	przewodzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami;
	C.U16.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie fizjoterapii oraz poinstruować pacjenta w zakresie posługiwania się nimi;
	C.U17.	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej.
	D. FIZJOTERAPIA KLINICZNA: (kliniczne podstawy fizjoterapii w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, pediatrii, neurologii dziecięcej, kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycynie paliatywnej; fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w: ortopedii i traumatologii, medycynie sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii, wieku rozwojowym; fizjoterapia w chorobach wewnętrznych w: kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwie, pediatrii, geriatrii, psychiatrii, onkologii i medycynie paliatywnej; diagnostyka funkcjonalna w: dysfunkcjach układu ruchu, chorobach wewnętrznych, wieku rozwojowym; planowanie fizjoterapii w: dysfunkcjach układu ruchu, wieku rozwojowym, chorobach wewnętrznych)	

W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
D.W1.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W2.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W3.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie: kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatry, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W4.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie: kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatry, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;
D.W5.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyny górnej i kończyny dolnej, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;
D.W6.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania kardiologicznego, neurologicznego, ortopedycznego i geriatrycznego;
D.W7.	zasady interpretacji wyników badań dodatkowych w diagnostyce chorób układu krążenia i w fizjoterapii kardiologicznej, w tym: badania elektrokardiograficznego (EKG) i ultrasonograficznego, prób czynnościowych EKG, klinicznej oceny stanu zdrowia pacjenta z chorobą kardiologiczną według różnych skal, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;
D.W8.	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii kardiologicznej i pulmonologicznej (test na ergometrze rowerowym, bieżni ruchomej, testy marszowe, test spiroergometryczny), skalę niewydolności serca NYHA (New York Heart Association) oraz wartości równoważnika metabolicznego MET;
D.W9.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania pulmonologicznego dla potrzeb fizjoterapii, ważniejsze badania dodatkowe i pomocnicze oraz testy funkcjonalne, przydatne w kwalifikacji i monitorowaniu fizjoterapii oddechowej;

D.W10.	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne, w tym amputacje z przyczyn naczyniowych, i zabiegi z zakresu chirurgii małoinwazyjnej;
D.W11.	metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej w zakresie badań stosowanych w ginekologii i położnictwie;
D.W12.	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej;
D.W13.	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych;
D.W14.	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i zasady właściwego podejścia do niego;
D.W15.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylowanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała;
D.W16.	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning Disability and Health, ICF).
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
D.U1.	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki;
D.U2.	przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu;
D.U3.	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki;
D.U4.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażen oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa;
D.U5.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych, prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą;
D.U6.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego

		pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce;
	D.U7.	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;
	D.U8.	przeprowadzić testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi;
	D.U9.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym;
	D.U10.	wykonywać pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej;
	D.U11.	instruować pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytą;
	D.U12.	przeprowadzić badanie neurologiczne dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne przydatne w fizjoterapii neurologicznej, w tym ocenę napięcia mięśniowego, kliniczną ocenę spastyczności oraz ocenę na poziomie funkcji ciała i aktywności, w szczególności za pomocą skal klinicznych, a także zinterpretować ważniejsze badania dodatkowe (obrazowe i elektrofizjologiczne);
	D.U13.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób z objawami uszkodzenia pnia mózgu, mózdzku i kresomózgowia, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu, parkinsonizmu, chorób demielinizacyjnych oraz zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po złamaniach kręgosłupa z porażeniami, a także prowadzić postępowanie ukierunkowane na łagodzenie zaburzeń troficznych i wydaliniczych, pionizację i naukę chodzenia lub poruszania się na wózku osób po urazach kręgosłupa;
	D.U14.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w chorobach o podłożu nerwowo-mięśniowym, w chorobach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych;
	D.U15.	układać pacjenta w łóżku oraz wykonywać kinezyterapię w łóżku u pacjentów z uszkodzeniem układu nerwowego, wykonywać pionizację i naukę chodzenia, a także prowadzić reedukację

		ruchową kończyny górnej u osób po udarach mózgu;
	D.U16.	instruować pacjentów z chorobami neurologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;
	D.U17.	przeprowadzić wywiad oraz zebrać podstawowe informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka;
	D.U18.	ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka;
	D.U19.	przeprowadzić ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia;
	D.U20.	dokonać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w zakresie motoryki i porozumiewania się w oparciu o odpowiednie skale;
	D.U21.	przeprowadzić kliniczną ocenę podwyższonego lub obniżonego napięcia mięśniowego u dziecka w tym spastyczności i sztywności;
	D.U22.	przeprowadzić kliniczną ocenę postawy ciała, w tym badanie skoliometrem Bunnella, oraz punktową i biostereometryczną ocenę postawy ciała, a także zinterpretować wyniki tych ocen;
	D.U23.	na podstawie zdjęcia RTG kręgosłupa wyznaczyć kąt Cobba, kąt rotacji według jednego z przyjętych sposobów oceny, dokonać oceny wieku kostnego na podstawie testu Rissera oraz zinterpretować ich wyniki i na tej podstawie zakwalifikować skoliozę do odpowiedniego postępowania fizjoterapeutycznego;
	D.U24.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z chorobami układu ruchu, takimi jak: wady wrodzone, wady postawy ciała, jałowe martwice kości;
	D.U25.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie przed- i pooperacyjne u dzieci leczonych operacyjnie;
	D.U26.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z zaburzeniami ruchowymi pochodzenia ośrodkowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, z dysrafizmem rdzeniowym, z chorobami nerwowo-mięśniowymi, z okołoporodowymi uszkodzeniami splotów i nerwów obwodowych, z neuroi miogennymi zanikami mięśni (atrofiami i dystrofiami mięśniowymi);
	D.U27.	instruować opiekunów dzieci w zakresie tzw. pielęgnacji ruchowej, oraz dzieci i ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku

		codziennego w celach terapeutycznych;
	D.U28.	przeprowadzić podstawowe pomiary i próby czynnościowe, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, w tym pomiar tętna, pomiar ciśnienia tętniczego, test marszowy, test wstań i idź (get up and go), próbę czynnościową na bieżni ruchomej według protokołu Bruce'a oraz według zmodyfikowanego protokołu Naughtona oraz próbę wysiłkową na cykloergometrze;
	D.U29.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z niewydolnością serca, nadciśnieniem, chorobą niedokrwienną serca, po zawale serca, zaburzeniami rytmu serca i nabytymi wadami serca;
	D.U30.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów zakwalifikowanych do operacji serca, po zabiegach kardiochirurgicznych, z wszczepionym stymulatorem serca oraz po leczeniu metodami kardiologii interwencyjnej;
	D.U31.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych w fizjoterapii kardiologicznej;
	D.U32.	instruować pacjenta z chorobami układu krążenia w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu oraz aktywności fizycznej, jako prewencji wtórnej;
	D.U33.	przeprowadzić badania czynnościowe układu oddechowego, w tym spirometrię oraz zinterpretować wyniki badania spirometrycznego, badania wysiłkowego i badania gazometrycznego;
	D.U34.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać ćwiczenia w różnych chorobach układu oddechowego (ostrych i przewlekłych), w chorobach z przewagą zaburzeń restrykcyjnych oraz w chorobach z przewagą zaburzeń obturacyjnych;
	D.U35.	wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii oddechowej w różnych chorobach pulmonologicznych, stanach po urazie klatki piersiowej, stanach po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej oraz po przeszczepach płuc;
	D.U36.	instruować pacjenta z chorobą układu oddechowego w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania środków prewencji wtórnej;
	D.U37.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z czynnościowymi i organicznymi chorobami naczyń obwodowych oraz pacjentów po amputacji z przyczyn naczyniowych;
	D.U38.	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej, wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie

		oskrzeli, instruować w zakresie profilaktyki wczesnych i późnych powikłań pooperacyjnych oraz udzielać zaleceń dotyczących pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej;
	D.U39.	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF);
	D.U40.	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie mające na celu likwidowanie niekorzystnych objawów, w szczególności ze strony układu krążenia, kostno-stawowego i mięśniowego;
	D.U41.	instruować kobiety ciężarne w zakresie wykonywania ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu;
	D.U42.	wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u osób z nietrzymaniem moczu oraz instruować je w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu;
	D.U43.	planować i dobierać ćwiczenia krążeniowo-oddechowe dla dzieci i młodzieży – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – oraz instruować opiekunów dzieci i młodzież w zakresie wykonywania tych ćwiczeń;
	D.U44.	przeprowadzić całościową ocenę geriatryczną i interpretować jej wyniki;
	D.U45.	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji;
	D.U46.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w przypadku obrzęku limfatycznego i upośledzenia funkcji kończyny górnej;
	D.U47.	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego;
	D.U48.	podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego;
	D.U49.	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu oraz chorobami wewnętrznymi w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i psychicznego (poznawczo-emocjonalnego) chorego, jego potrzeb oraz potrzeb opiekunów faktycznych.
	E. METODOLOGIA BADAŃ NAUKOWYCH	
	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I POTRAFI:	

	E.W1.	metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego.
	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
	E.U1.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;
	E.U2.	zinterpretować badanie naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy
	E.U3.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej;
	E.U4.	przeprowadzić badanie naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki;
	E.U5.	zaprezentować wyniki badania naukowego.
	F. PRAKTYKI FIZJOTERAPEUTYCZNE: (praktyka asystencka; praktyka w zakresie kinezyterapii, fizykoterapii i masażu; praktyka w zakresie fizjoterapii klinicznej dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych; praktyka zawodowa)	
	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
	F.W1.	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych;
	F.W2.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, specjalnych metod fizjoterapii, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego;
	F.W3.	metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych;
	F.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii;
	F.W5.	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii;
	F.W6.	podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności;
	F.W7.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej oraz dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami w rehabilitacji kompleksowej i podtrzymywaniu sprawności osób ze

		specjalnymi potrzebami;
	F.W8.	zasady działania wyrobów medycznych stosowanych w rehabilitacji;
	F.W9.	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem;
	F.W10.	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (evidence based medicine/physiotherapy);
	F.W11.	standardy fizjoterapeutyczne;
	F.W12.	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym;
	F.W13.	prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę fizjoterapeuty w ich prowadzeniu;
	F.W14.	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia;
	F.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące zależności psychosomatycznych i metod z zakresu budowania świadomości ciała;
	F.W16.	zadania poszczególnych organów samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków;
	F.W17.	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty;
	F.W18.	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.
	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
	F.U1.	przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych;
	F.U2.	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego;
	F.U3.	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji;
	F.U4.	wykazać specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej;

	F.U5.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji;
	F.U6.	zastosować wyroby medyczne oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;
	F.U7.	wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy;
	F.U8.	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną;
	F.U9.	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta;
	F.U10.	inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;
	F.U11.	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych;
	F.U12.	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność;
	F.U13.	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji;
	F.U14.	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego;
	F.U15.	aktywnie uczestniczyć w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych;
	F.U16.	stosować się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty;
	F.U17.	przestrzegać praw pacjenta;
	F.U18.	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.
	OGÓLNE EFEKTY W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	
	W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH ABSOLWENT JEST GOTÓW DO:	
	1.	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;

2.	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
3.	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
4.	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
6.	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
7.	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
8.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
9.	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

3. Szczegółowy opis programu studiów

3.1.Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla programu studiów

Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kierunku Fizjoterapia odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik Nr 7 STANDARD KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU FIZJOTERAPEUTY (Dz. U. 2019, poz.1573.)

Weryfikacja, wnioskowanie i wdrażanie efektów uczenia się jest procesem kilkustopniowym i składa się z działań właściwych dla danego kierunku. W procesie

tworzenia, ewaluacji i doskonalenia programów i planów kształcenia, stosuje się matryce efektów uczenia się, analizę wyników osiągniętych przez studentów, metody oceny pracy studenta, ankiety studenckie, a także proces kształtowania się zasad kultury i jakości kształcenia, rozwoju postaw godnych studenta i wykładowcy. Weryfikacja efektów przeprowadzana jest również w oparciu o opinie absolwentów, którzy zakończyli studia na uczelni i rozpoczęli pracę zawodową dzięki temu mogą dzielić się swoimi doświadczeniami wskazując na efekty, których osiągnięcie ma największe znaczenie dla dalszego ich rozwoju zawodowego.

Tworzenie programu studiów w ramach Wydziału Nauk o Zdrowiu opiera się na diskutowanych efektach uczenia się na poziomie konsultacji Dyrektora Wydziału z pracownikami. Konstruktywne uwagi i wnioski pracowników wspomagają działania w obszarze kształtowania planów i programu kształcenia oraz efektów uczenia się. Istotny wkład w formułowanie efektów uczenia się oraz dostosowywanie do nich programów studiów mają też studenci. Na konstruowanie i ocenę efektów uczenia się mają wpływ pracodawcy i przedstawiciele rynku pracy. Uwzględnia się także wyniki monitorowania kariery zawodowej absolwentów oraz wzorce międzynarodowe. Monitorowanie pozwala na stały i skuteczny nadzór nad procesem stanowiącym efektów uczenia się i ich efektywną ewaluację. Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia gromadzą napływające w trakcie roku akademickiego propozycje dotyczące doskonalenia efektów uczenia się kierowanych przez studentów, wykładowców, przedstawicieli pracodawców i absolwentów.

Sprawdzenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form oceniania studentów, adekwatnych do obszarów, których dotyczą efekty.

- **W zakresie wiedzy**

Efekty w obszarze wiedzy sprawdzać można za pomocą egzaminów ustnych lub pisemnych. ***Egzaminy ustne*** winny być standaryzowane oraz ukierunkowane w stronę sprawdzenia wiedzy na poziomie wyższym, niż sama znajomość faktów (np. poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy, rozwiązywania problemów). W zakresie ***egzaminów pisemnych*** można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy: wielokrotnego wyboru (MCQ), wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), wyboru Tak/Nie oraz testy dopasowania odpowiedzi.

Ocena prac pisemnych - indywidualnych i zespołowych, takich jak: pisemne sprawdziany wiadomości obejmujące pytania zamknięte lub/ i otwarte, konspekty zajęć,

analizę przypadku (case study), projekty i programy postępowania usprawniającego, portfolio, przygotowanie artykułu do publikacji, przygotowanie abstraktu wystąpienia konferencyjnego, komunikatu z badań.

Ocena prezentacji / wystąpień indywidualnych i zespołowych, takich jak: prezentacje ustne, prezentacje ustne oparte o przygotowane materiały wizualne z wykorzystaniem multimediów, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą (także w języku obcym), aktami prawnymi.

Ocena pracy dyplomowej – magisterskiej

Zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Studiów PWSiP w Łomży.

- **W zakresie umiejętności**

Sprawdzenie osiągnięcia wiedzy w obszarze umiejętności praktycznych zarówno tych, które dotyczą komunikowania się, jak i proceduralnych (manualnych) wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność: w czasie tradycyjnego egzaminu lub też egzaminu standaryzowanego (OSCE - Objective Structured Clinical Examination) i jego modyfikacji (Mini-CEX), czyli realizacja zleconego zadania.

Egzamin OSCE jest w szczególności wskazany jako forma sprawdzania całości umiejętności praktycznych / klinicznych nabytych w trakcie kształcenia praktycznego.

Ocena działań praktycznych może być dokonywana w takich formach jak: udział w dyskusji, panelu dyskusyjnym, debacie, „burzy mózgów”, odgrywanie ról, hospitacje zajęć prowadzonych przez studenta w ramach praktyk, mini-projekty badawcze, aktywność w czasie zajęć praktycznych, działalność w wolontariacie, udział w konferencjach naukowych, aktywność w studenckim kole naukowym, projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych, praca w grupie zadaniowej, aktywność w czasie zajęć, poprawność w wykonywaniu procedur fizjoterapeutycznych, ocena sprawności motorycznej i umiejętności za pomocą testów sprawnościowych.

- **W zakresie kompetencji społecznych**

Sprawdzenie osiągnięć w zakresie postaw społecznych można ocenić na podstawie eseju refleksyjnego, przedłużonej obserwacji przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego),

ocena 360° (opinii nauczycieli, pacjentów, innych współpracowników), oceny przez kolegów i samooceny dokonanej przez studenta.

- **W zakresie godzin bez udziału nauczycieli akademickich**

Studenci i nauczyciele akademicy stanowią w procesie kształcenia zintegrowaną całość, przy czym nauczyciel podejmuje funkcję kierowniczą w tym procesie, zaś studenci podejmują samodzielny, aktywny udział w procesie dydaktycznym. Szczególne znaczenie ma samodzielne podejmowanie aktywności mającej na celu pozyskanie, utrwalenie wiadomości w ramach tych form kształcenia, które przebiegają bez udziału nauczyciela akademickiego.

Wszelkie formy pracy samodzielnej studenta mają na celu zaktywizowanie do poszukiwania nowych treści, ćwiczenia w samodzielnym tworzeniu oraz myśleniu analitycznym. Wśród form pracy studenta bez udziału nauczyciela akademickiego znajdują się: przygotowanie do ćwiczeń, mające na celu opanowanie podstawowych informacji z zakresu wcześniej podanej tematyki, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz prace z samokształcenia, będące jedną z form realizacji wybranych przedmiotów.

Przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów, wymaga od studenta poświęcenia czasu na przyswojenie, przypomnienie lub wyszukanie informacji niezbędnych do zrealizowania efektów kształcenia dla przedmiotu. Pomimo, iż w ramach realizacji przedmiotu mentorem ukierunkującym jest nauczyciel akademicki, to ostatecznie, w samodzielnym działaniu, student przyswaja brakujące, słabo zapamiętane informacje oraz poszukuje nowe treści, aby uzyskać maksymalną realizację efektów uczenia się.

Praktykowane przez niektórych wykładowców wskazanie z wyprzedzeniem tematyki form praktycznego nauczania (ćwiczenia, zajęcia praktyczne) oraz egzekwowanie teoretycznego przygotowania do tych form ma na celu powiązanie teorii z praktycznym nauczaniem, z naciskiem na trening umiejętności oraz wiązanie teorii z praktyką, myśleniem przyczynowo skutkowym oraz weryfikacją wiedzy i umiejętnościami w oparciu o warunki symulowane lub naturalne zgodne ze studiowanym kierunkiem.

W zakresie nauk medycznych, w tym również Fizjoterapii, kształcenie z udziałem nauczyciela akademickiego i bez jego udziału są formami powiązanymi, wzajemnie się ze sobą uzupełniają i stanowią o możliwości kształcenia na wysokim poziomie. Samodzielne kształcenie studenta bez udziału nauczyciela pozostawia mu swobodę doboru czasu, formy oraz zasobów niezbędnych do utrwalenia lub poszerzenia wiedzy przedstawionej przez

nauczyciela oraz pozwala nie tylko na swobodne osiągnięcie efektów uczenia się, ale też na samodoskonalenie. Ponadto formy uczenia się bez udziału nauczyciela stwarzają szczególne możliwości studentom wybitnym, którzy samodzielnie zdobytą wiedzę mogą zweryfikować z prowadzącym przedmiot nauczycielem akademickim w ramach indywidualnych z nim spotkań, np. w czasie godzin konsultacyjnych lub kół naukowych.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych bez udziału nauczyciela akademickiego następuje na bazie metod weryfikacji używanych do oceny osiągnięć uzyskanych w trakcie realizacji zajęć z udziałem nauczyciela, z uwagi na fakt, iż samodzielnie pozyskana i uzupełniona wiedza, umiejętności oraz kompetencje stanowią dopełnienie wiedzy zdobytej pod kierunkiem nauczyciela akademickiego.

Zajęcia teoretyczne prowadzone będą w oparciu o najnowocześniejsze wyposażenie sal wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych (rzutniki multimedialne, przeźroczyste, rzutniki pisma, telewizory, wideo). Zajęcia odbywać się będą w formie wykładów, seminariów, ćwiczeń, w tym praktycznych w laboratoriach i pracowniach umiejętności zawodowych, zajęć praktycznych w placówkach opieki zdrowotnej pod nadzorem asystenta oraz praktyk zawodowych pod opieką opiekuna praktyk. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne przewidziane programem studiów są realizowane w odpowiednio wyposażonych do realizowanych zajęć pracowniach uczelni lub podmiotów, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia w tym zakresie.

Realizacja *ćwiczeń praktycznych* odbywać się będzie w placówkach, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne porozumienie

1. Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży, 18 – 404
Łomża, ul. Piłsudskiego 11
2. Caritas Diecezji Łomżyńskiej Centrum Rehabilitacji pw. Św. Rocha w Łomży,
ul. Rybaki 1
3. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Łomży ul. Sikorskiego 222
4. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży, ul. Rybaki 14
5. Centrum Rehabilitacji „Medicor” w Łomży, ul. Długa 12 (ul. Broniewskiego 2/6,
18-400 Łomża)

III. Ramowy program studiów stacjonarnych

Program studiów na kierunku Fizjoterapia realizowany jest w określonych obszarach stanowiących grupy zajęć. Grupy zajęć obejmują zajęcia wraz z przypisaniem do każdej grupy efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS. Treści programowe grup określone są zakresem treści programowych poszczególnych zajęć wchodzących w zakres grup i – podobnie jak formy oraz metody uczenia się zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się – znajdują szczegółową regulację w sylabusach przedmiotów. Ramowy program studiów stanowi załącznik nr 1.

1. Elementy programu studiów – grupy zajęć

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się:	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
<i>A. Biomedyczne podstawy fizjoterapii</i>	540	31,5
<i>B. Nauki ogólne</i>	540	26,5
<i>C Przedmioty w zakresie podstawy fizjoterapii</i>	780	45,0
<i>D. Przedmioty w zakresie fizjoterapii klinicznej</i>	1670	99,0
<i>E. Metodologia badań naukowych (w tym: Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego- 0h; 22 ECTS)</i>	50	25,0
<i>F. Praktyki fizjoterapeutyczne</i>	1560	58,0
<i>Przedmioty do wyboru</i>	120	15,0
RAZEM	5260	300,0

2. Ramowy program studiów

2.1. Ramowy program studiów stacjonarnych

Liczba godzin dydaktycznych na stacjonarnych studiach jednolitych magisterskich na kierunku Fizjoterapia wynosi łącznie **5260** godzin, w tym **1560** godzin praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie **300,0**. Minimalne obciążenia godzinowe i pkt. ECTS w poszczególnych grupach zajęć syntetycznie prezentują się w załączniku nr.1.

IV. Plan studiów

1. Plan studiów stacjonarnych

Załącznik nr.1

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY INFORMATYKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W ŁOMŻY
PLAN STUDIÓW JEDNOLITYCH MAGISTERSKICH STACJONARNYCH
KIERUNEK FIZJOTERAPIA

		SEMESTR PIERWSZY											
L.p.	TREŚCI KSZTALCENIA	FORMA ZAJĘĆ/ LICZBA GODZIN			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Anatomia w tym:												
	Anatomia prawidłowa cz. I	20	40		60	2,0	2	0,5	0,5	2,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
2.	Biologia medyczna	10	10		20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
3.	Biochemia	15	10		25	0,8	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
4.	Biofizyka	15	15		30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
5.	Pierwsza pomoc	10	10		20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
6.	Genetyka	10		10	20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
7.	Zdrowie publiczne	15		5	20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Egzamin	Nauki ogólne	
8.	Język obcy cz. I		30		30	1,0	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
9.	Wychowanie fizyczne		30		30	0,0	0	0	0	0	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
10.	Psychologia w tym:												
	Psychologia kliniczna	10		5	15	0,5	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
	Psychologia ogólna	10		5	15	0,5	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
11.	Historia fizjoterapii	5		10	15	0,5	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
12.	Filozofia	10		10	20	0,7	1	0,2	0	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
13.	Socjologia w tym:												
	Socjologia ogólna	10		10	20	0,7	1	0,2	0	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
	Socjologia niepełnosprawności	10		10	20	0,7	1	0,2	0	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
14.	Bioetyka	10		10	20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
15.	Pedagogika w tym:												
	Pedagogika ogólna	10		10	20	0,7	1	0,2	0	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
	Pedagogika specjalna	10		10	20	0,7	1	0,2	0	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
16.	Demografia i epidemiologia	15		5	20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
17.	Ekonomia i systemy ochrony zdrowia	10		5	15	0,5	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
18.	Zarządzanie i marketing	10		5	15	0,5	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
19.	Fizjoterapia ogólna	20	20		40	1,3	1,5	0,5	0,5	2	Egzamin	Podstawy fizjoterapii	
20.	Fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia	15		15	30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
RAZEM		250	165	125	540	17,2	21	10,4	9	30	2 Egzaminy		
Szkolenie BHP		4					średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu						36,0
Szkolenie biblioteczne		2											
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR DRUGI												
L.p.	TREŚCI KSZTALCENIA	FORMA ZAJĘĆ/			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu		
		LICZBA GODZIN												
		wykłady	ćwiczenia	seminaria										
1.	Anatomia w tym:													
	Anatomia prawidłowa cz.2	15	40		55	1,8	2	0,5	0,5	2,5	Egzamin*	Biomedyczne podstawy fizjoterapii		
	Anatomia funkcjonalna	10	15		25	0,8	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii		
	Anatomia rentgenowska	10	20		30	1,0	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii		
2.	Fizjologia w tym:													
	Fizjologia ogólna	30	25		55	1,8	2	0,5	0,5	2,5	Egzamin	Biomedyczne podstawy fizjoterapii		
3.	Patologia ogólna	15	10		25	0,8	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii		
4.	Język obcy cz. 2		30		30	1,0	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
5.	Podstawy prawa w tym:													
	Prawa własności intelektualnej	10			10	0,3	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
	Podstawy prawa cywilnego	10			10	0,3	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
	Podstawy prawa pracy	10			10	0,3	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
	Podstawy prawa medycznego	10			10	0,3	0,5	0,2	0	0,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
6.	Wychowanie fizyczne		30		30	0,0	0	0	0	0	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
7.	Psychologia w tym:													
	Komunikacja kliniczna	10		5	15	0,5	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
	Psychoterapia	10		5	15	0,5	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne		
8.	Odnowa biologiczna	10	10		20	0,7	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii		
9.	Balneoklimatologia	15		10	25	0,8	1	1	1	2	Egzamin	Podstawy fizjoterapii		
10.	Medycyna fizykalna - fizykoterapia cz. 1	15	35		50	1,6	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii		
11.	Kinezyterapia cz. 1	20	35		55	1,8	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii		
12.	Praktyka asystencka				150	5,0	5	0	0	5	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna		
RAZEM		200	240	30	620	19	22	9	8	30	3 Egzaminy			
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					42,7		
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 11 tygodni dydaktycznych							ilość godzin			470				
Praktyki fizjoterapeutyczne - 12-15 tydzień dydaktyczny														
* Egzamin - obejmuje zakres materiału z semestru I, II														
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semetru wynosi 10 ECTS														

		SEMESTR TRZECI											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		LICZBA GODZIN											
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Anatomia w tym:												
	Anatomia palpacyjna		20		20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
2.	Fizjologia w tym:												
	Fizjologia wysiłku fizycznego	20	20		40	1,3	1,5	0,5	0,5	2	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
	Diagnostyka fizjologiczna	10	15		25	0,8	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
	Fizjologia bólu	10	10		20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
3.	Biomechanika w tym:												
	Biomechanika stosowana i ergonomia	15	10		25	0,8	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
4.	Farmakologia w fizjoterapii	15		10	25	0,8	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
5.	Technologie informacyjne			10	10	0,3	0,5	0,5	0,5	1	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
6.	Język obcy cz.3		30		30	1,0	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
7.	Kinezyterapia cz. 2	25	50		75	2,5	2,5	0,5	0,5	3	Egzamin*	Podstawy fizjoterapii	
8.	Masaż	10	45		55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Podstawy fizjoterapii	
9.	Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania	15	25		40	1,3	1,5	0,5	0,5	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
10.	Medycyna fizykalna - fizykoterapia cz. 2		40		40	1,3	1,5	0,5	0,5	2	Egzamin*	Podstawy fizjoterapii	
11.	Wyroby medyczne	15	15		30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
12.	Adaptowana aktywność fizyczna	20	40		60	2,0	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
13.	Sport osób z niepełnosprawnościami	20	40		60	2,0	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
RAZEM		175	360	20	555	18,4	20,5	9,5	9,5	30	3 Egzaminy		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu					55,5	
* Egzamin - obejmuje zakres materiału z semestru II i III													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

SEMESTR CZWARTY													
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		LICZBA GODZIN											
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Biomechanika w tym:												
	Biomechanika kliniczna	10	10		20	0,7	1	0,5	0,5	1,5	Zaliczenie z oceną	Biomedyczne podstawy fizjoterapii	
2.	Język obcy cz.4		30		30	1,0	1	0,5	0,5	1,5	Egzamin*	Nauki ogólne	
3.	Terapia manualna	15	45		60	2,0	2	1	1	3	Egzamin	Podstawy fizjoterapii	
4.	Metody specjalne fizjoterapii w tym:												
	Metody reedukacji nerwowo- mięśniowej	10	20		30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
	Metody terapii manualnej	10	20		30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
	Metody neurorehabilitacji	10	20		30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
	Metody reedukacji posturalnej	10	15		25	0,8	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
	Metody terapii neurorozwojowej	10	15		25	0,8	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Podstawy fizjoterapii	
5.	Kliniczne podstawy fizjoterapii w:												
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii	20		25	45	1,7	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
6.	Wakacyjna praktyka z kinezyterapii				300	10,0	10	1	1	11	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna	
RAZEM		95	175	25	595	20,0	21	9	9	30	2 Egzaminy		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych				29,5		
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			295		
Praktyki fizjoterapeutyczne - 11-15 tydzień dydaktyczny													
* Egzamin - obejmuje zakres materiału z semestru I, II, III, IV													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR PIĄTY											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/ LICZBA GODZIN			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Kliniczne podstawy fizjoterapii w:												
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii dziecięcej	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii	15		15	30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
2.	Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych w:												
	Fizjoterapia w onkologii i medycynie paliatywnej	15	20	10	45	1,7	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w pediatrii	15	30	10	55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w kardiologii i kardiochirurgii	15	30	15	60	2,0	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w chirurgii	15	20	10	45	1,7	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
3.	Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w:												
	Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurochirurgii	15	30	10	55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia kliniczna w wieku rozwojowym	15	30	10	55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
4.	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu				100	3,3	3,5	0,5	0,5	4	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna	
RAZEM		165	160	160	585	19,9	20,5	11,5	11,5	32	6 Egzaminów		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					48,5	
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			485		
Praktyki fizjoterapeutyczne - 11-15 tydzień dydaktyczny													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semetru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR SZÓSTY											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/ LICZBA GODZIN			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Kliniczne podstawy fizjoterapii w:												
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii	15		15	30	1,0	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii	15		10	25	0,8	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii i traumatologii	20		25	45	1,7	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatrici	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
2.	Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych w:												
	Fizjoterapia w psychiatrii	15	10	10	35	1,2	1	1	1	2	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w geriatrici	15	30	10	55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie	15	30	10	55	1,8	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
3.	Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w:												
	Fizjoterapia kliniczna w ortopedii i traumatologii	20	40	15	75	2,7	3	1	1	4	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
4.	Wakacyjna praktyka profilowana-wybieralna				200	6,6	7	0	0	7	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna	
RAZEM		130	110	115	555	18,8	20	8	8	28	4 Egzaminy		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					35,5	
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			355		
Praktyki fizjoterapeutyczne - 11-15 tydzień dydaktyczny													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR SIÓDMY											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		LICZBA GODZIN											
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Kliniczne podstawy fizjoterapii w:												
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w medycynie sportowej	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy w intensywnej terapii	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy w reumatologii	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii	15		20	35	1,2	1	1	1	2	Zaliczenie z oceną	Fizjoterapia kliniczna	
2.	Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach układu ruchu w:												
	Fizjoterapia kliniczna w medycynie sportowej	15	20	10	45	1,7	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia w pulmonologii	15	20	10	45	1,7	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
	Fizjoterapia kliniczna w reumatologii	15	20		45	1,7	2	1	1	3	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
3.	Planowanie fizjoterapii w chorobach wewnętrznych	30	60	10	100	3,3	3,5	2,5	2,5	6	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
4.	Diagnostyka funkcjonalna w dysfunkcjach układu ruchu	20	50		70	2,3	2,5	1,5	1,5	4	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
5.	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu				100	3,3	3,5	0,5	0,5	4	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna	
RAZEM		155	170	120	545	18,8	19,5	11,5	11,5	31	5 Egzaminów		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					44,5	
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			445		
Praktyki fizjoterapeutyczne - 11-15 tydzień dydaktyczny													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR ÓSMY											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/ LICZBA GODZIN			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Dydaktyka fizjoterapii	15	20	10	45	1,5	1,5	0,5	0,5	2	Zaliczenie z oceną	Nauki ogólne	
2.	Diagnostyka funkcjonalna w chorobach wewnętrznych	20	50		70	2,3	2,5	1,5	1,5	4	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
3.	Diagnostyka funkcjonalna w wieku rozwojowym	20	50		70	2,3	2,5	1,5	1,5	4	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
4.	Planowanie fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu	30	60	10	100	3,3	3,5	2,5	2,5	6	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
5.	Planowanie fizjoterapii w wieku rozwojowym	30	60	10	100	3,3	3,5	2,5	2,5	6	Egzamin	Fizjoterapia kliniczna	
6.	Wakacyjna praktyka profilowana-wybieralna				200	6,6	7	0	0	7	Zaliczenie z oceną	Praktyka semestralna	
RAZEM		115	240	30	585	19,3	20,5	8,5	8,5	29	4 Egzaminy		
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					38,5	
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			385		
Praktyki fizjoterapeutyczne - 11-15 tydzień dydaktyczny													
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

		SEMESTR DZIEWIĄTY											
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/ LICZBA GODZIN			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu	
		wykłady	ćwiczenia	seminaria									
1.	Przedmioty do wyboru:												
	Wsparcie społeczne w zdrowiu i chorobie lub Jakość usług medycznych	15		25	40	1,3	1,5	3,5	3,5	5	Zaliczenie z oceną	Zajęcia uzupełniające	
2.	Przedmioty do wyboru:												
	Zakażenia w praktyce zawodowej fizjoterapeuty lub Profilaktyka chorób cywilizacyjnych	15		25	40	1,3	1,5	3,5	3,5	5	Zaliczenie z oceną	Zajęcia uzupełniające	
3.	Przedmioty do wyboru:												
	Komunikacja interpersonalna z elementami negocjacji i mediacji lub Konflikty w miejscu pracy z elementami mediacji	15		25	40	1,3	1,5	3,5	3,5	5	Zaliczenie z oceną	Zajęcia uzupełniające	
4.	Przygotowanie pracy dyplomowej				0			12	12	12		Metodologia badań naukowych	
5.	Metodologia badań naukowych			50	50	1,6	2	1	1	3	Zaliczenie z oceną	Metodologia badań naukowych	
RAZEM		45	0	125	170	5,5	6,5	23,5	23,5	30			
							średnia ilość realizowanych godzin w tygodniu - bez praktyk fizjoterapeutycznych					17,0	
Zajęcia teoretyczne (bez praktyk fizjoterapeutycznych) - 10 tygodni dydaktycznych								ilość godzin			170		
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS													

SEMESTR DZIESIĄTY												
L.p.	TREŚCI KSZTAŁCENIA	FORMA ZAJĘĆ/			LICZBA GODZIN RAZEM	ECTS kontaktowy	ECTS kontaktowy po zaokrągleniu	ECTS niekontaktowy	ECTS niekontaktowy po zaokrągleniu	ECTS RAZEM	Forma zaliczenia	Rodzaj przedmiotu
		LICZBA GODZIN										
		wykłady	ćwiczenia	seminaria								
1.	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego				0			10	10	10		Metodologia badań naukowych
2.	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu - praktyka	0	0	0	510	17,0	17	3	3	20	Zaliczenie z oceną	Praktyka zawodowa
RAZEM		0	0	0	510	17,0	17,0	13,0	13,0	30,0		
Deficyt punktów umożliwiający zaliczenie semestru wynosi 10 ECTS												

	Razem godzin w semestrze	ilość godzin				ECTS kontaktowy	ECTS niekontaktowy	ECTS Razem
		wykłady	ćwiczenia	seminaria	praktyki zawodowe			
I	540	250	165	125	0	21,0	9,0	30,0
II	620	200	240	30	150	22,0	8,0	30,0
III	555	175	360	20	0	20,5	9,5	30,0
IV	595	95	175	25	300	21,0	9,0	30,0
V	585	165	160	160	100	20,5	11,5	32,0
VI	555	130	110	115	200	20,0	8,0	28,0
VII	545	155	170	120	100	19,5	11,5	31,0
VIII	585	115	240	30	200	20,5	8,5	29,0
IX	170	45	0	125	0	6,5	23,5	30,0
X	510	0	0	0	510	17,0	13,0	30,0
RAZEM	5260,0	1330,0	1620,0	750,0	1560,0	188,5	111,5	300,0
		3700,0						

Moduły	Ilość godzin	ECTS
Biomedyczne podstawy fizjoterapii	540	31,5
Nauki ogólne	540	26,5
Podstawy fizjoterapii	780	45,0
Fizjoterapia kliniczna	1670	99,0
Metodologia badań naukowych (w tym Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego- 0h; 22 ECTS)	50	25,0
Praktyki fizjoterapeutyczne	1560	58,0
Przedmioty do wyboru:	120	15,0
RAZEM	5260	300,0

ECTS przedmioty do wyboru		wymiar %
15		5%
ECTS kontaktowy	ECTS niekontaktowy	RAZEM
188,5	111,5	300,0
63%	37%	100%
		RAZEM
ECTS w zakresie	233,5	
ECTS - Przygotowanie pracy		22,0
		255,5

V. Praktyki zawodowe

1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Praktyki dla studentów kierunku Fizjoterapia stanowią integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia. Praktyki zawodowe reguluje §28 Regulaminu Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, zgodnie z którym:

1. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów. Brak zaliczenia praktyki jest traktowany na równi z brakiem zaliczenia każdego innego przedmiotu.
2. Program praktyk dla danego kierunku studiów opracowuje Kierownik Zakładu w porozumieniu z Koordynatorem praktyk lub Opiekunem praktyk, a zatwierdza Dziekan Wydziału.
3. Formy i miejsce odbywania praktyk zawodowych i zajęć praktycznych ustala powołany przez Dziekana Koordynator praktyk lub Opiekun praktyk.
4. Zaliczenia praktyki dokonuje Koordynator praktyk lub Opiekun praktyk na podstawie określonych w programie studiów wymogów warunkujących uzyskanie efektów uczenia się przewidzianych programem praktyki.
5. Dziekan lub upoważniony przez niego Koordynator praktyk lub Opiekun praktyk na wniosek studenta może zaliczyć, jako praktykę lub część praktyki wykonywaną przez niego, udokumentowaną pracę zawodową lub inną działalność, jeśli zostały osiągnięte efekty uczenia się przewidziane dla tej praktyki w programie studiów.

2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych

Plany studiów zostały tak opracowane, by zapewnić studentom czas na realizację praktyk zawodowych, tj. na studiach stacjonarnych po ukończeniu semestru (II, IV, V, VI, VII, VIII) i w trakcie X semestru studiów. Poszczególne semestry mają odpowiednio dobrany wymiar godzin dydaktycznych, co umożliwia studentom realizację praktyk zawodowych. Zgodnie z Art. 14. Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty semestr X będzie zawierał łączny wymiar 510 godzin praktyk, co powoduje, że studenci będą w pełni przygotowani do przyszłej pracy zawodowej i będą mieli czas w trakcie trwania IX semestru na przygotowanie

się do pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Realizacja praktyk tak została zaplanowana, że nie koliduje z pozostałymi obowiązkami studenta, w szczególności z obowiązkiem uczęszczania na zajęcia ujęte w harmonogramie studiów. Praktykę zawodową należy zrealizować do końca X semestru studiów jednolitych magisterskich.

3. Cele i program praktyk zawodowych

Celem praktyk zawodowych jest doskonalenie zdobytej wiedzy oraz praktycznego jej zastosowania. Praktyki umożliwiają zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego, niezbędnego w pracy fizjoterapeuty.

W celu udoskonalenia umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, każdy student musi odbyć wymienione niżej praktyki zawodowe. Zgodnie z planem studiów praktyki na 5-letnich studiach magisterskich na kierunku Fizjoterapia będą trwały 1560 godzin (40 tygodni).

Zakres praktyk fizjoterapeutycznych	Termin praktyk	Czas trwania	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
<i>Praktyka asystencka</i>	nie wcześniej niż po drugim semestrze studiów	4,5 tyg.	150	5,0
<i>Wakacyjna praktyka z kinezyterapii</i>	nie wcześniej niż po czwartym semestrze studiów	7,5 tyg.	300	11,0
<i>Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu</i>	nie wcześniej niż w trakcie piątego semestru studiów	2,5 tyg.	100	4,0
<i>Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna</i>	nie wcześniej niż po szóstym semestrze studiów	5 tyg.	200	7,0
<i>Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu</i>	nie wcześniej niż w trakcie siódmego semestru studiów	2,5 tyg.	100	4,0
<i>Wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna</i>	nie wcześniej niż po ósmym semestrze studiów	5 tyg.	200	7,0
<i>Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – praktyka semestralna</i>	w trakcie dziesiątego semestru studiów	13 tyg.	510	20,0
Razem	-	40 tyg.	1560	58,0

4. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych

Podstawą do zapewnienia właściwej realizacji i weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych będą Dzienniczki Kształcenia Praktycznego na Kierunku Fizjoterapia, które zostaną opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra w sprawie praktyki zawodowej, realizowanej w ramach kształcenia fizjoterapeutów.

Dla właściwego zapewnienia toku realizacji praktyk zawodowych powołany będzie Koordynator Praktyk Zawodowych na kierunku Fizjoterapia, zgodnie z Zarządzeniem Rektora PWSiP Nr 37/2020 z dnia 31.03.2020 r. w sprawie: zasad wyznaczania opiekunów, koordynatorów praktyk oraz zasad przyznawania dodatku uczelnianego za kierowanie i sprawowanie opieki na studenckimi praktykami zawodowymi.

Praktyki realizowane będą w zakładach opieki zdrowotnej, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne porozumienia, w formie zajęć śródrocznych i wakacyjnych:

1. Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży, ul. Piłsudskiego 11
2. Caritas Diecezji Łomżyńskiej Centrum Rehabilitacji pw. Św. Rocha w Łomży, ul. Rybaki 1
3. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Sikorskiego 222
4. Dom Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Polowa 39
5. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży, ul. Rybaki 14
6. Centrum Rehabilitacji „Medicor” w Łomży, ul. Długa 12
7. Jolanta Lul, Gabinet masażu leczniczego JOKAMED, ul. Bernatowicza 7/22, Łomża
8. Piotr Arasimowicz Centrum Rehabilitacji "MEDICOR", ul. Broniewskiego 2/6, Łomża.

Praktyki zawodowe odbywać się będą pod bezpośrednim nadzorem opiekunów praktyk, wybranych przez Dziekana Wydziału oraz Koordynatora Praktyk Zawodowych, posiadających obowiązki ściśle określone w Regulaminie Praktyk Zawodowych i spełniających warunki kryteriów doboru osoby zatrudnionej do realizacji praktyk zawodowych.

Opiekunem praktyk zawodowych będzie mógł być magister fizjoterapii, posiadający co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie, a nadzór nad prowadzeniem praktyk będzie sprawował opiekun praktyk z uczelni.

Praktyka zaliczana będzie poprzez umieszczenie adnotacji w Dzienniczku Praktyk Zawodowych i w USOS. Zaliczenie praktyk warunkuje zaliczenie kolejnych lat studiów.

Zgodnie z art. 14 ust. 11 Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty - Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) ramowy program praktyki zawodowej
- 2) sposób odbywania, skrócenia, dokumentowania i zaliczania praktyki zawodowej
- 3) wzór dziennika praktyki zawodowej - mając na celu zapewnienie właściwej realizacji praktyki zawodowej. Po ukazaniu się Rozporządzenia stosowna dokumentacja zostanie dostosowana do wymogów.

VI. Wskaźniki ilościowe

1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych

Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program:

Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim

188,5 ECTS (63%)

Liczba punktów ECTS niekontaktowych uzyskiwanych w ramach zajęć praktycznych

111,5 ECTS (37%)

Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach poszczególnych grup modułów/przedmiotów

	Ilość godzin	ECTS
A. Biomedyczne podstawy fizjoterapii	540	31,5
B. Nauki ogólne w tym:	540	26,5
C. Podstawy fizjoterapii	780	45,0
D. Fizjoterapia kliniczna	1670	99,0
E. Metodologia badań naukowych (w tym: Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego- 0h; 22 ECTS)	50	25,0
F. Praktyki fizjoterapeutyczne	1560	58,0
Przedmioty do wyboru	120	15,0
RAZEM	5260	300,0

Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w zakresie fizjoterapii

<i>ECTS w zakresie zajęć o charakterze praktycznym</i>	<i>Wymiar %</i>
188,0	58%

<i>ECTS w zakresie fizjoterapii</i>	233,5	255,5
<i>ECTS - Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego</i>	22,0	

Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji

Zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty do uzyskania kwalifikacji student zobowiązany jest uzyskać nie mniej niż 300 ECTS (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik Nr 7 STANDARD KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU FIZJOTERAPEUTY (Dz. U. 2019, poz.1573.)

Opracowany program kształcenie zakłada uzyskanie przez absolwenta łącznie **300,0 ECTS**. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych wynosi **5260**.

Uczelnia dysponuje **500** godzinami (tj. **35** punktów ECTS), które będą realizowane jako zajęcia uzupełniające efekty uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów. Każdy student dokonując wyboru przedmiotu składa swoją deklarację poprzez dokonanie wyboru w USOS, gdzie dokonuje rejestracji na wybrane przez siebie przedmioty. Na studiach kierunku

Fizjoterapia przedmioty do wyboru stanowią **5%** wszystkich ECTS.

Dodatkowo program studiów umożliwia studentom uzyskanie nie mniej niż **5** punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych oraz **22** punkty ECTS (przypisanych do grupy zajęć E) za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.

Liczba punktów ECTS, jaką student uzyska w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie przekracza 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż **50%** liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Zajęcia z wychowania fizycznego (przypisanych do grupy zajęć B) są zajęciami obowiązkowymi i prowadzonymi w wymiarze nie mniejszym niż **60** godzin. Zajęciom tym nie przypisano punktów ECTS.